

ئەل قىزى

(ئەل قەلبىدە پورەكلىگەن
گۈلنىڭ ھېكايىسى)

ئابدۇۋەلى تۇرسۇن

ئەسسالامۇئەلەيكۇم ئوقۇرمەن!

مەن تۆۋەندە سىزگە بىر گۈلنىڭ ھېكايىسىنى، بېغىدىن ئايرىلىپ گۈلزارنىڭ ھەسرەتلىكىنى چىكىۋاتقان، شېخىدىن ئايرىلىپ ھىجران گۈلخاندا تولغىنىۋاتقان ئۆزى نازۇك لېكىن قەيسەر، مېھرى ۋە چېھرى بىلەن مەسكەن كۆڭۈللەرگە تەسەللى بېرىۋاتقان بىر گۈلنىڭ ئاددى، ئەمما تەسەللى قىلىشنى سۆزلەپ بەرمەكچىمەن. قېنى ئەمەس، ماڭا قۇلاق بېرىڭ:

ئېسىڭىزدىمۇ؟ ئۆتكەن ئەسرنىڭ ئاخىرقى چارىكىدە جاھاننامە ئەينىكى دەپ تەرىپلەنگەن تېلېۋىزور رەڭسىز ھالىتىدە ئۇيغۇر ئائىلىلىرىگە قەدەم تەشرىپ قىلىپ ئۇزۇن ئۆتمەي رەڭلىك كاتتا تېلېۋىزورلارمۇ سالماقتىكى نامايەن قىلىشقا باشلىدى. ماس قەدەمدە ئېكرانلاردا تەمتىرەش، گامگىراش گىرەلەشكەن تۈرلۈك يېڭىلىقلار، يېڭى پروگراممىلار پەيدا بولۇۋاتقان بىر پەيتتە، ئىككى تال ئۆرۈمە چېچى بار چىمەن دوپپىلىق بىر ئوماق قىز سەببىلەرنى ئەگەشتۈرۈپ ئېكراندا پەيدا بولدى. سانسىزلىغان ئۇيغۇر بالىلىرى ئېكراندىكى بالىلار بىلەن بىرلىكتە سېھىرلىك ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرىنى ئاشۇ قىزنىڭ جەلپكار چۈچۈك بايانلىرى ئارقىلىق ئاڭلاپ مەستخۇش بولدى. ھەتتا سەھرالاردىكى تالدىن كىرمەي ئوينايدىغان بالىلار، «تەڭرىتاغ غۇنچىلىرى» نىڭ مۇزىكىسى چىققان ھامان ئۆيلىرىگە يۈگۈرۈشۈپ، ئېكراندا ئۇنىڭ بىلەن ئوينايدىغان بولدى. ئۇ بالىلارنىڭلا ئەمەس ھەتتا ئاتا ئانىلارنىڭ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭمۇ سادىق دوستى بولۇپ قالدى. شۇندىن باشلاپ ئېلان، تېلېۋىزىيە فىلىم، كىنو ئېكرانلىرىدا ئۇ تونۇش سىماغا ئايلاندى. شۇ تەرىقىدە 21 - ئەسرنىڭ درۋازىسىنىمۇ شۇ سۆيۈملۈك چىمەن دوپپا، بادام دوپپىلار بىلەن ئاچقان بۇ سۆيۈملۈك قىز جەمىيەت ئەمدىلا يانفون دەۋرىگە، ئىنتېرنېت دەۋرىگە قەدەم تاشلىغان بىر پەيتتە، ۋەتەن ئېكرانلىرىدىن تۇيۇقسىز غايىپ بولدى ۋە ئىسمىمۇ قانداقتۇر كىشىلەر ئاشكارا تىلغا ئالمايدىغان سىرلىق بىر ئىسىم بولۇپ قالدى.

بۇ قىز زادى كىم؟

ئۇ -

نازۇكىكىنە يېتىلىپ ،
بەرگىلىرى ئېچىلىپ ،
خۇشەيدىلىرى چىچىلىپ ،
كۈي تۆككەن گۈل چېپىدىن .

ئۇ -

سەھەرلەرگە تەلمۈرۈپ ،
ۋىسال ئىزلەپ چۈش كۆرۈپ ،
ھېجران ئارا مىڭ ئۆلۈپ ،
مەھرۇم قالغان كۈلكىدىن .

ئۇ -

سەبىلەرنىڭ مۇڭدىشى ،
غەمكىنلەرنىڭ دىلدېشى ،
تەنھالارنىڭ سىردىشى ،
نۇر بېرىدۇ مېپىدىن .

ئۇ -

مەزلۇملارنىڭ ئاۋازى ،
ئۈمىدلەرنىڭ ئىزھارى ،
دىل بېغىنىڭ باھارى ،
ئەل شادلىنار سۆزىدىن .

ئۇ -

كارۋانلارنىڭ ئىزىدىن ،
بوستانلارنىڭ قىرىدىن ،
چۆچەكلەرنىڭ ئىچىدىن ،
يول ئىزلەيدۇ يېڭىدىن .

ئۇ -

ئۇيغۇر قىزى گۈلچېھرى ،
ئەلنى سۆيگەن ئەل قىزى ،
گۈل تەڭلەيدۇ ھەر ئىزى ،
ئەلەمۇ مەمنۇن ئۇنىڭدىن .

ئۇ نۇرغۇن ئۇيغۇرلارنىڭ ھېلىمۇ ئېسىدە ساقلىنىپ كېلىۋاتقان ، كۆزلىرىدىن سەبىلىك ۋە سەممىلىك تۆكۈلۈپ تۇرىدىغان ، بالىلارنى قىزىق - قىزىق چۆچەك - ھېكايىلەر بىلەن تەسەۋۋۇر ئالمىدە پەرۋاز قىلغۇزسا ، يېشىمى چوڭقۇر تېپىشماقلار بىلەن تەپەككۈر دېڭىزىدا ئۈزدۈرگەن ، چوپ - چوڭ بولۇپ كەتسىمۇ بالىلار بىلەن ئويۇن ئوينايدىغان ، كىچىك بالىلارنىڭ دوستى گۈلچېھرى .

« ئوينايدىغان بالا بارمۇ ؟ » ، « كىچىك دوستلار ، ئېيتىڭلارچۇ ئۇ نىمە ؟ » دەپ ، ئۈسمۈر بالىلارنى كەينىگە ئەگەشتۈرۈپ يۈرۈپ بالىلار دۇنياسىدىن كىشىلىك ھاياتنىڭ رەڭخۇز سەھنىسىگە ئاستا - ئاستا كىرىپ كەلگەن ، ئەمما يۈرىكىگە بالىلاردەك سەممىلىك ۋە ئاقكۆڭۈللۈكنى تېڭىپ كەلگەن گۈلچېھرى . ئۆز غېمىدىن ئەل غېمىنى چوڭ بىلىپ ، زالىمنىڭ زۇلمىدىن نەپرەتلىنىپ ، رەڭخۇزلىقتىن سەسكىنىپ ، سەبىلەرگە ئېچىنىپ ، ھەق يول ئۈچۈن مەئشەتتىن كېچىپ ، داۋانلار ئېشىپ ، ھۆرلۈك غايىسى يولىدا ئىزدىنىۋاتقان گۈلچېھرى .

رەھىمسىز يىللار نۇرغۇن كەچمىشلەرنى ئۆز باغرىغا كۆمدى ...

باشقىلار « چوڭ بولمامدىكى بۇ چۆچەكچى قىز » دەيدىغان گۈلچېھرىنىڭ ئۆزىنىڭمۇ مانا بالىلىرى بولدى ، ئىككى قىز ، بىر ئوغۇلغا ئانا بولدى . ئەمما ، كۆڭۈل كۆزىدە تازا زەڭ سالىڭىز ئۇ يەنىلا بالىلىق ھالىتىدە قېتىپ قالغاندەك ...

ئۇ ھازىر 3 پەرزەنتنىڭ ئانىسى . ئۆز ئېلىدىن ، تۇغۇلغان تۇپرىقىدىن ئۇزاققا ، ناتونۇش ئەلنىڭ قۇچىقىدا - ئامېرىكىدا ياشاۋاتىدۇ . ئەمما ھەر دەقىقە ئائىلىسىنى ، ھەتتا ئالەمنى ۋە تەنگە ئايلىندۇرۇش ھەلەكچىلىكىدە . بالىلىرىنىڭ دادىسى قازاقىستانلىق ئۇيغۇر . بالىلىرى ھەر ۋاق ئۇ ئۆز قولىدا ئەتكەن ئۇيغۇرچە تائاملارنى مەزە قىلىپ يىگەندە ، < رەھمەت جېنىم ئاپا ، ئاللاھقا شۈكۈر ، ئۇيغۇر بالىسى بولۇپ تۇغۇلۇپتۇق ، بولمىسا بۇنداق مەزىلىك پولولەغمەن مانتىلارنى بىلمەي ، يىمەي چوڭ بولاتتۇق ھە ، > دېيىشىپ كېتىدۇ . دېمەك ، ئۇ ھەر يۇتۇم سۇ ، ھەر كاپام تاماق بىلەنمۇ بالىلىرىنىڭ ۋۇجۇدىغا ۋە تەن - مىللەت سۆيگۈسىنى سىڭدۈرۈشكە تىرىشىدۇ ... چۈنكى ئۇمۇ شۇنداق چوڭ بولغان . ئۇيغۇر قىزى ئىكەنلىكىدىن ، ئۆز ئائىلىسىدىن ، مىللىتىدىن ، مەدەنىيىتىدىن ، ئۆزى تەۋە توپلۇقنىڭ ھەممە نەرسىسىدىن پەخىرلىنىپ ئۈسۈپ يېتىلگەن . شۇڭا ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدىن - سىياقىدىن ، قىلىقلىرىدىن ، گەپ سۆزلىرىدىن ئۇيغۇرلىقى تۆكۈلۈپ تۇرىدۇ . ئويدىكىلىرى ، ئۇرۇق - تۇغقان ، يېقىنلىرى ئۇنى < گۈل > دەپ چاقىرىدۇ . ساۋاقداشلىرى ، مۇئەللىملىرىمۇ گۈل دەپ چاقىراتتى . ھازىرغىچە كوپۇنچە ئادەم ئۇنى گۈل دەيدۇ . تەلەپپۇز قىلىش ئوڭايراق بولغاچ ئامېرىكىدىكى باشقا مىللەت كىشىلىرىمۇ گۈل دەيدۇ . دېمىسىمۇ ئۇ ئۇيغۇرنىڭ بىر گۈلى ئىدى ...

يىللار ئۆتتى . ئۆز ۋاقتىدىكى سەبىيلەر چوپ - چوڭ ئادەم بولۇپ كەتتى . بىزنىڭ گۈلمۇ ھۆسنىگە تولۇپ ۋايىغا يەتتى . ئەمما ، ھەر يۈرەكتە بىر سېغىنىش ئوتى ھېلىمۇ يېلىنجايدۇ... گۈلچېرە ھازىرمۇ ئاشۇ بىغۇبار بالىلارنى ، ئۇلارنىڭ كۆڭۈللۈك دۇنياسىنى ، ئۆزىنىڭ ئۆزلىكىنى ، تەڭرى تېغى ۋە ئۇنىڭ غۇنچىلىرىنى سېغىنىدۇ....

2001 يىلى - 11 ئايدا ئەركىن ئاسىيا رادىئوسىدا ئۇنىڭ تۇنجى ئاۋازى ياغرغاندا ، ئۇنىڭ ئائىلىسىدىن باشلاپ بارلىق يېقىن - يورۇقلىرىنىڭ بېشىغا خىتاي ھۆكۈمىتىنىڭ ھەرخىل شەكىلدىكى توقماقلىرى تېگىشكە باشلىدى . ۋەتەن تۇپراقلىرىدا تۇنجى ئارخىئۇلۇگ بولۇش سۈپىتى بىلەن ئىلىم كارۋىنىنىڭ ئالدىدا يۈرگەن ھەم بىر ئۆمۈر بۇ يولدا يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلغان دادىسى ئابدۇقەييۇم خوجا ئەپەندى بىلەن خانىمىنىڭ پاسپورتلىرى مۇسادىرە قىلىندى . ئۇنىڭ ئېكران ھاياتىدىكى بارلىق خاتىرىلىرى غايىپ بولدى . ھۆزلۈك ئىزدىگۈچىنىڭ ئەتراپى ھۆرسىزلىككە مەھكۇم بولدى . ئۇنىڭ ئازابلانغان ، ئىزتىراپ چەككەن ، پۇچلانغان ، ئىككىلەنگەن كۈنلىرى بولدى ، ئەمما ھېچ پۇشايمان قىلمىدى . چۈنكى ، سۈكۈت ئۆلۈمگە ئەڭ يېقىن . ئۇ ئادالەتسىزلىككە جار سالدى ، خەلقنىڭ ئاۋازى بولدى . ئۇنىڭ روھىيىتى ئۇنى ئۇيغۇرنىڭ ئاۋازىغا ئايلاندۇرۇپ بولغان ئىدى . ھازىر ئۇ ئامېرىكىدىكى ئەركىن ئاسىيا رادىئوسىدە دۇنيادىكى ئۇيغۇرلارنىڭ بىردىن بىر خەلقئارالىق رادىئو - تېلېۋىزىيەسىنىڭ ئەڭ پېشقەدەم خىزمەتچىلىرىنىڭ بىرى ، ئالىي دەرىجىلىك مۇخبىرى ، تېلېۋىزىيە رىياسەتچىسى ۋە رېجىسسورى .

ئۇ يەنە ئۇيغۇر تېلېۋىزىيە ساھەسىدە تۇنجى ۋە بىردىن بىر ھىجابلىق مۇخبىر رىياسەتچى بولۇپ قالدى . بۇ ئۇنىڭ كەسپى ھاياتىدىكى ئۆزىدىن ئەڭ پەخىرلىنىدىغان تەرىپى . ئۇ بۇ ھەقتە مۇنداق دەيدۇ:

<كىشىلەرنىڭ نەزىرىدە تۇراقلىشىپ قالغان سىمارىمنى ئۆزگەرتىدىغان بۇ قارارنى ئېلىشىمغا 10 يىللارچە ۋاقىت كەتتى . مەن يېڭىلا ھىجابلىق ھالدا تېلېۋىزورغا چىقىشقا باشلىغان ، جەمئىيەتتە بۇنىڭغا قارىتا ئوخشىمىغان پىكىرلەر قايناۋاتقان بىر ئەسنادا داڭدار بىلىم ئادەملىرىمىزنىڭ بىرىنىڭ " ئاپىرىن سىڭلىم ، خىتاي ھۆكۈمىتى دىنىي باستۇرۇشنى تازا كۈچەيتكەن بىر پەيتتە ، ياغلىقلىرىمغا بىر بومبىنى يۆگەپ ئاتتىڭىز" دەپ مەدەت بەرگىنىنى ھەرگىز ئۇنتىمايمەن .

مەيلى قايسى جايدىن ئېكراندا كۆرۈنەي ، قانداقلىكى سىياقتا كۆرۈنەي ، خەلقىم مېنى سۆيىدى ، ئىزچىل قوللىدى ، ئىلھام بېرىپ كەلدى ، ئەلنىڭ سۆيگۈسى ۋۇجۇدۇمنى ، قەلبىمنى ئىللىتتى . تا ھازىرغىچە ئۇيغۇر دىيارىنىڭ قانداقلا جايىغا تېلېفون قىلاي ، دائىم كىشىلەر ئاۋازىمدىن مېنى تونۇۋالىدۇ ، بۇ مېنى ئۇلاردىنمۇ بەكرەك ھايانغا سالدىغىنىنى بىلمەيدۇ ، بەلكىم . سۆيۈلگەنلىكىنى ھېس قىلىشتىنمۇ تاتلىق بىر تۇيغۇ يوق دۇنيادا . ئەلدىن روھىي ئوزۇق ئېلىپ كەلدىم ، مەن ئۇيغۇرلىقىمدىن پەخىرلىنىمەن . ئاشۇنداق مىننەتسىز سۆيگۈ ئاتا قىلىدىغان ، مۇھەببەت - نەپرىتى ئېنىق ، بىراۋ ئازغىنە مېھىر بەرسە پۈتۈن يۈرىكىنى چىقىرىپ بېرىدىغان ئاجايىپ گۈزەل ، ئاق كۆڭۈل بىر خەلقنىڭ ئىچىدىكى بىرى ئىكەنلىكىمدىن پەخىرلىنىمەن . >

ئەمدى گۈلنىڭ ئۈسۈپ يېتىلىش ھىكايىسىغا كېلەيلى، گەپنى يىلتىزىدىن يەنى ئائىلىسىدىن باشلايلى:

1973 يىلى 6-يىنىڭ 17-كۈنى ئۈرۈمچىدىكى بىر زىيالى ئائىلىسىدە بىر بوۋاق دۇنياغا كەلدى. 8 يىل پەرزەنت ئارزۇسىدا تولغانغان ئاتا-ئانا ئۈچۈن ئاللاھدىن بېرىلگەن بۇ نېمەت پۈتۈن جەمەتنى ئالەمچە سۆيۈندۈردى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇ شۇ چاغدا بۇ جەمەت ئىچىدە بىردىن-بىر قىز نەۋرە ئىدى. ئۇ خېلى يىللارغىچە بۇ جەمەتنىڭ تەنھا ئەركە مەلىكىسى بولۇپ ياشىدى. ئۇزاق ئۆتمەي ئىنىسى دۇنياغا كەلدى. گەرچە مەلىكىمىز ئەركە چوڭ بولغان بولسىمۇ، ئىنىسىغا ئاجايىپ كۆيۈمچان ھەدە بولدى. ئۇ تولىمۇ تەلەپلىك ئىدى. يەنى بىر ئوماق ئىنىسى ۋە تولىمۇ ئىللىق بىر ئائىلىسى بار ئىدى. شۇنىسى ئېنىقكى، ئۇنىڭ ھازىرقىدەك يېتىلىشىدە مەرىپەتپەرۋەر، سەنئەتخۇمار، مىللەتپەرۋەر، مېھرى - مۇھەببەتكە تولغان، ئۇيغۇر جەمئىيىتىدە ئالاھىدە توھپىكار ئائىلە سانالغان بىر ئائىلىدە دۇنياغا كېلىشى ۋە شۇنداق مۇھىتتا چوڭ بولۇشى مۇھىم رول ئوينىغان ئىدى...

ئۇنىڭ بوۋىسى ئۇيغۇر مۇقامشۇناس كومپوزىتور زىكىرى ئالىپتتا ئىدى. ئۆزىنىڭ ئېسىل كىشىلىك پەزىلىتى ۋە مول كەسپىي بىلىمى بىلەن ھەممە ئادەمنىڭ يۈكسەك ھۆرمىتىگە ئېرىشكەن بۇ سەنئەت پېشىۋاسى ھەر تەرەپتىن گۈلچىپەرە ئۈچۈن گىگانىت سما ئىدى. ئۇ مەكتەپكە كىرگەنگە قەدەر نەۋرە ئاكا- ئىنىلىرى بىلەن بوۋا- مومىسىنىڭ يېنىدا چوڭ بولدى. ئەڭ داغلىق مۇزىكانتار، ھەممە ھەۋەس قىلىدىغان ئارتىستلار، چولپانلار ئۇ چوڭ بولغان ئويىگە كىرىپ- چىقىپ يۈرىشەتتى. مۇزىكىلىق مەشرەپلەر بولۇپ تۇراتتى. شۇڭا ئۇ ناخشا- مۇزىكىغا ئالاھىدە ئىشتىياق بىلەن چوڭ بولدى. ئۆيىدىمۇ ساز ئۈزلۈمەيتتى، كەچلىك تائامدىن كېيىن بوۋىسىمۇ، دادىسىمۇ بىرەر پەددىدىن چېلىۋەتمەي ياتمايتتى. ھەممە يىلەن يىغىلغانلاردا بولسا بايرام كەيپىياتى ئەۋج ئالاتتى. ئەمما پەقەت بوۋىسىلا كەسپىي سەنئەتچى ئىدى. شۇڭلاشقىمىكىن، بوۋىسى ئۇنىڭغا دۇنيادىكى ھەممىدىن قاۋۇل، مۇكەممەل ئادەمدەك بىلىنەتتى. شۇڭا ئۇنى «يوغان دادا» دەپ چاقىراتتى. بوۋىسىغا ئەگىشىپ ناخشا ئۈسسۈل ئۆمىكىدە ماراپ كۆرۈۋالغانلىرىنى دوراپ، ھېلى شېرىن، ھېلى سەنەم بولۇپ ياسىنىپ ناخشا ئېيتىپ، ئويناپ بەرسە، بوۋىسى ھەيران قېلىپ كۈلۈپ كېتەتتى. بەزىدە مەسلىكى كېلىپ قاراپ، كوزلىرىگە ياش ئالاتتى. ئۇ كىچىكىدە مومىسىنى <ئاددىي ئۆي ئايالى> دەپ بىلەتتى. پاشا ئىشان، ماھنۇر قاسىم دىگەندەك كاتتا- كاتتا ئاياللار <سەلىمە ھەدە، سەلىمە خانىم> دەپ مومىسىنى يوقلاپ كەلسە، كىچىك ئايلىرى <بۇ ئاپاشلار مومىمىزدا ئوقىغان ئىكەن>، دەپ پاراڭ قىلىپ قويايتتى. ئۇ كېيىن بىلىدىكى، بېلىدىن پەشتامال چۈشمەيدىغان، بالىلار بېشىنى ئوچاق ئېتىۋەتسىمۇ بىرەر قېتىم "ھاي!" دەپ سىلكىپ قويمىدىغان بۇ موماي ئەسلىدە، 19 ئەسىرنىڭ بېشىدا تۈركىيىدە ئىلىم تەھسىل قىلغاندىن كېيىن ئىلىغا ئەڭ دەسلەپ يېڭى مائارىپنى ئېلىپ كىرگەن مەرىپەتپەرۋەر، تونۇلغان 10 ئەپەندىمىنىڭ بىرى بولغان، ئىلى تەۋەسىدە ئابدۇللا تارىخ نامى بىلەن مەشھۇر بولغان ئابدۇللا غوجامبىر ھاجى ئوغلى يەنى مەشھۇر مەمەت ئابدۇللا ئەپەندىنىڭ قىزى ئىدى (ئابدۇللا ئەپەندىنىڭ <قەشقەر تارىخى>، <ئۇيغۇر تارىخى>، <ئىلى تارىخى> دىگەن كىتاپلارنى يازغانلىقى مەلۇم بولسىمۇ، لېكىن، ئالدىنقى ئىككىسى قوليازما ھالىتىدە يۈتۈپ كەتكەن). ياتلىق بولۇشتىن ئىلگىرى، دادىسى ئابدۇللا غوجامبىر ھاجى ئەپەندى قورغاس مازارغا سالغان تۇنجى ئىلمىي مەكتەپ بولغان <ئۈمىد> مەكتەپىدە قىزلارغا ئىلمىي نۇجۇم،

ئالگېبرالاردىن دەرس بەرگەن ئىدى . دىمىسىمۇ مومىسى سەلىمە ئابدۇللا ئاجايىپ ئەقىللىق، بىلىملىك ئايال ئىدى، تولۇقسىز ئوتتۇرىدا گۈلچىپەرە يېشەلمىگەن ئالگېبرا مەسىلىلىرىنى يېشىپ بېرەتتى . ئەمما، ئۆزى توغرىلىق ھېچ ماختانمايتتى .

دادىسى ئابدۇقېيۇم غۇجا ئاپتونۇم رايونلۇق مۇزېيدا ئارخىلوگ ئىدى، ئويمان شۇ مۇزېينىڭ ئارقىسىدىكى ئائىلىلىكلەر بىناسىدا ئىدى. گۈلچىپەرەنىڭ بالىلىق، ئۆسمۈرلۈك چاغلىرى مۇزېيدىكى ئۇيغۇرلارنىڭ تارىخى، مەدەنىيىتى، ئۆرۈپ ئادىتىگە دائىر كۆرگەزمىلەرنى خالىغانچە كېزىپ ئوتتى . ئۇ مۇزېينىڭ كۆرگەزمە زالىدىكى ھەر بىر ئاسارە - ئەتىقىنى يادقا دىگۈدەك بىلەتتى. تارىخ، ئارخىئولوگىيە، مەدەنىيەت، سەنئەت پېشىۋالىرى مۇجەسسەملەنگەن، كىشىلىك ھاياتنىڭ ھەر بىر قاتلىمىغا چۈشۈش ئىمكانىيىتى بىلەن تەمىن ئېتىدىغان بۇنداق جەمەت قويندا يېتىلىش ھەرىكىمگە نېسىپ بولىۋېرىدىغان تەلەپ ئەمەستە! مۇھەببەت، سەنئەت، مەدەنىيەت بىلەن يۇغۇرۇلغان بۇ ئائىلە تەربىيىسى ئۇنى ئاستا - ئاستا ئۇيغۇرلىقىدىن، ۋەتەندىن، ئەجدادلىرىدىن ئالەمچە پەخىرلىنىدىغان، تولۇپ - تاشقان ئىشەنچ، غۇرۇرغا ئىگە قىلىپ ئۈستۈردى . ئۇ كۈلۈپلا تۇرىدىغان، سەنئەت خۇمار، تالانتلىق، ئىرادىلىك، قىزغىن، ئاجايىپ خىيالچان، ھىسسىياتچان، تەسەۋۋۇرغا باي بىر قىز ئىدى .

ئۇ سەنئەت جەھەتتە تۇغما تالانتلىق ئىدى .

1980 - يىلى - 9 ئاينىڭ - 1 كۈنى بوۋىسى گۈلچىپەرەنى قولىدىن يېتىلەپ ئۈرۈمچى شەھەرلىك 20 - باشلانغۇچ مەكتەپكە بەردى . مەكتەپكە كىرىپلا ئۇنىڭ سەنئەت ئالاھىدىلىكى كۆزگە كۆرۈنۈشكە باشلىدى . باشلانغۇچ مەكتەپتىن تارتىپلا مەكتەپنىڭ ئۇسۇلچىسى بولۇپ قالدى . ئۇيغۇر ئاپتونۇم رايونلۇق تەجرىبە ئوتتۇرا مەكتەپكە كىرگەندە، سىنىپ مۇدىرى تۇراپ دائىم مۇئەللىم ئۇنىڭ ئاۋازىنىڭ جاراڭلىقلىقىنى بايقاپ، دەرسلىكتىكى شېئىر - نەسرلەرنى ئۇنىڭغا ئوقۇتۇدىغان بولدى . بۇ خىل ئوقۇش جەريانىلىرى ئۇنىڭ ئىجادىيەت ئىلھامىغا ئوت ياقىتى . تۇنجى نەسىرى «مېنىڭ چولپان يۇلتۇزۇم» تولۇقسىز - 2 يىللىقتا ئوقۇۋاتقان چېغىدا "شىنجاڭ گېزىتى" دە ئېلان قىلىندى . ئۇ مەكتەپتىكى "غۇنچە ئەدەبىيات كۇرۇۋكى" نىڭ ئاكتىپ ئەزالىرىدىن ئىدى . كېيىنچە ھەتتا كۇرۇۋكىقا رەئىسىمۇ بولدى . گەرچە ئوتتۇرا مەكتەپتە ئىزچىل ئۇنى سەنئەت مەكتەپتىن كەلگەن ئوقۇتقۇچىلار ئۇسۇل سىنىپىغا تاللىسىمۇ، ئائىلىسىنىڭ قوشۇمماسلىقى سەۋەبىدىن رەت قىلاتتى . بۇنىڭ ئەسلى سەۋەبى بوۋىسى زىكرى ئەلپەتتەنىڭ گۈلچىپەرەنى داۋاملىق ئوقۇسۇن، دىگەن ۋەسىيىتى ئىدى . پۈتۈن ھاياتىنى ئۇيغۇر خەلقىنىڭ سەنئەت ئىشلىرىغا ئاتىغان بۇ ئەلسۆيەر بوۋاي نەۋرىسىنىڭ ئىسمىنىڭ ئۆزىگە شاخلىرىدىنمۇ مېۋە ئۈزۈشنى ئۈمىد قىلغان ئىدى . بەلكىم ئۇ، بۇ ئوماق نەۋرىسىنىڭ ۋۇجۇدىدىن باشقىلار ھېس قىلمىغان تالانتى كۆرگەندۇر... يىللار ئۆتكەندىن كېيىن، گۈلچىپەرە بۇنىڭ دانالارچە قارار بولغانلىقىنى رېئال ھاياتى ئارقىلىق ھېس قىلدى .

لېكىن قىزىق يېرى، بوۋىسى ھېچقاچان ئۇنىڭ ھەۋىسىنى توشمىغان، ھەتتا ئۆزى ناخشىلارنى ئۆگەتكەن، ئۇسۇل ئارتىسلىرىنى ئۇستاز تۇتۇپ بەرگەن ئىدى . شۇڭىمۇ ئۇ، سەنئەت تالانتى بىلەن باشلانغۇچ مەكتەپلەردىن تارتىپ ھەر تۈرلۈك ئوقۇغۇچىلار سەنئەت فېستىۋال پائالىيەتلىرىدە، چوڭ - كىچىك سەھنىلەردە، تېلېۋىزىيە سەنئەت پائالىيەتلىرىدە كۆزگە كۆرۈنۈپ يېتىشتى . تۇنجى قېتىم شىنجاڭ تېلېۋىزىيىسى ئورۇنلاشتۇرغان سەنئەت مۇسابىقىلىرىدە ئۇسۇل، دېكلاماتسىيە، خور تۈرلىرى بويىچە مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىپ مۇكاپاتلاندى . ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوقۇغۇچىلار سەنئەت

فېستىۋاللىرىدا "قارا كۆزۈڭ"، "گۈلگە قونغان كېپىنەك" ئۇسۇللىرى بىلەن بىرىنچىلىكنى ئالدى. گۈلچېرە ئوتتۇرا مەكتەپكە چىققاندا، دادىسىنىڭ كۈندىلىك خاتىرە تۇتۇش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈش تەلىپى بىلەن قولغا قەلەم ئالدى. تەدرىجى قەلىمى پىشپى، تولۇقسىز ئوتتۇرىنىڭ 2-يىللىقىدا <ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى>گە تاللانغان بالىلار ئەسەرلىرى قاتارىدا «مېنىڭ چولپان يۇلتۇزۇم» ناملىق نەسىرى ئېلان قىلىنىپ، كىچىك يازغۇچى بولۇپ قالدى، دېكلاماتسىيە ۋە يېزىقچىلىق مۇسابىقىلىرىگە كۆپ قېتىم قاتنىشىپ مۇكاپاتلار ئالدى.

گۈلچېرە تولۇق ئوتتۇرىنى نەتىجىلىك تاماملاپ، 1991-يىلىدىن 1996-يىلىغىچە شىنجاڭ پىداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ تىل-ئەدەبىيات فاكولتېتىدا ئوقۇدى. ئۇنىۋېرسىتېتقا كىرىپلا، بىرىنچى قېتىملىق سەنئەت كۆرىكىدە بىرىنچى بولۇپ باھالىنىپ كۆزگە كۆرۈنۈشكە باشلىدى. بىرىنچى يىللىقتىلا ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىككى يىلدا بىر نۆۋەت ئۆتكۈزۈلىدىغان سەنئەت كۆرىكىدە <باغۋەن قىز> دىگەن ئۇسسۇلى بىلەن 1-دەرىجىلىك باھالىنىپ، كېيىن يەنە مەملىكەتلىك كۆرەككە تاللاندى. 1992-يىلى نوپۇسدا ياپونىيە پايتەختى توكيوغا ئۆتكۈزۈلگەن 7-نۆۋەتلىك خەلقئارا مىللىي ئۇسسۇل فېستىۋالىغا مەملىكەت ۋە ئۇيغۇر دىيارىدىكى ئۇنىۋېرسىتېت ئوقۇغۇچىلىرى ۋەكىلى سۈپىتىدە قاتنىشىپ، ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ كەلدى ۋە بىردىنلا پۈتۈن ئالىي مەكتەپلەرنىڭ يۇلتۇزى بولۇپ قالدى. ئۇ چاغلاردا گۈلچېرە چەتئەلگە مۇسابىقىگە چىققان بىردىن بىر ستۇدېنت ئىدى. <شىنجاڭ ياشلىرى> ژورنىلى مەخسۇس مۇقاۋىسىدا ئۇنىڭ سۈرىتىنى چىقىرىپ، «ئۇسسۇلنىڭمۇ پەرۋانىسى بار» دىگەن ماقالە بىلەن تونۇشتۇردى.

ئۇنىڭدىن كېيىن، يەنە ئۇدا ئىككى نۆۋەت ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ سەنئەت فېستىۋالىدا ئەڭ ياخشى ئورۇنلاش مۇكاپاتىنىڭ ساھىبى بولدى. تېلېۋىزىيەدە ئۆتكۈزۈلگەن سەنئەت بوستانى، گۈلدەستە، نورۇز كېچىلىكلىرىدە نومۇر ئورۇنلىغاندىن باشقا 1995-يىلى ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو-تېلېۋىزىيىسىنىڭ نورۇز سەنئەت كېچىلىكىگە تۇنجى قېتىم تەكلىپلىك رىئاسەتچى بولدى ۋە شۇندىن ئېتىبارەن ئۇنىڭدا تېلېۋىزىيە ساھەسىگە قىزىقىش باشلاندى. پاتىگول سەئىدى، گۈلشەن ئابدۇرېھىمىدەك پېشقەدەم دېكتورلارنى ئۈستاز تۇتتى، «كۆركەم تەڭرى تاغلىرى، ئەي نادان» قاتارلىق بىر قانچە MTV دە رول ئالدى.

1996-يىلى باكلاۋورلۇقنى ئېلىپ ئوقۇش پۈتتۈرگەندە، مەكتەپ ئۇنى ئېلىپ قالماقچى بولدى. ئەمما، ئۇ ئۆزى تېلېۋىزىيە ساھەسىدە خىزمەت قىلىشنى خالايدىغانلىقىنى، ئۆز تالانتىنى جارى قىلدۇرۇش پۇرسىتى بېرىشىنى سوراپ، تەكلىپنى چىرايلىق رەت قىلدى.

ھالبۇكى، ئۇنىڭ تېلېۋىزىيە چۈشى ئويلىغىنىدەك ئۇنداق ئاسان بولمىدى، بۇ يەردە كىچىككەنە بىر قىستۇرمىنى دىققەتتىن ئاڭلاشقا سۇنمىز:

1996-يىلى 7-ئايدا، گۈلچېرە شۇ چاغدىكى پىداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئوقۇغۇچىلار ئىشخانىسى مۇدىرى يالقۇن مۇئەللىمنىڭ ھەمراھلىقىدا، زور ئىشەنچ بىلەن ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو-تېلېۋىزىيە باش ئىدارىسىنىڭ خىزمەتكە قوبۇل قىلىش بۆلۈمىگە كىرىپ كېلىدۇ. ئىشخانىدا رېن فامىلىلىك قاپقى يامان، ئىگىز بويلىق 40 ياشلار چامىسىدىكى بىر ئايال، نېمىگە كەلدىڭلار؟ دىگەندەك ئۇن-تىنىسىز بېقىپ تۇرىدۇ. بۇ چاغدا يالقۇن مۇئەللىم بىراز ھاياجانلانغان ھالدا <بۇ بىزنىڭ پىداگوگىكا ئىنىستىتۇتىنىڭ ئەڭ ئاكتىپ ئەلاچى ئوقۇغۇچىسى گۈلچېرە، بىز ئۇنى ئەسلى بەش يىلدىن بېرى مەكتەپكە ئېلىپ قالغىمىز، دەپ تەربىيىلىگەن. ئەمما، ئۆزى تېلېۋىزىيەگە قىزىقمەن،

دېدى. ئۇنىڭ ئارزۇسىغا ھۆرمەت قىلىپ ئېلىپ كېلىشىم، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئوقۇغۇچى ۋاقتىدىن تارتىپلا ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تېلېۋىزىيىسىنىڭ پروگراممىلىرىغا قاتنىشىپ كەلگەن. مەكتەپ رەھبەرلىكىمۇ بۇ ئىختىساسلىق تالانتلىق ئوقۇغۇچىمىزنىڭ سىلەرنىڭ ساھەدە نەتىجە يارىتىشىغا ئىشىنىمىز دەپلا گۈلچېرەگە، قولىدىكى ئوقۇش پۈتتۈرۈش دېپلومى، باكلاۋرلىق گۇۋاھنامىلىرىنى ئۇنىڭغا بېرىشنى شەرەت قىلىدۇ. گۈلچېرەمۇ تەبىئىي رايونغا ئاپتونوم رايون، مەملىكەت، ھەتتا خەلقئارالىق سەنئەت مۇسابىقىلىرىدە ئېرىشكەن بارلىق گۇۋاھنامە، ئىسپاتلىرىنى ئۇنىڭ ئۈستىلىگە قويىدۇ ۋە ھاياجان، ھودۇقۇش، تارتىنىش ئارىلاشقان ئىشەنچ بىلەن جاۋاب كۈتىدۇ. ئەپسۇس، رېن فامىلىلىك خىتايىنىڭ < بىزگە بۇ يىل ئىدارىمىزنىڭ پەرزەنتلىرىدىن باشقا ئادەم ئېلىش سانى بەرمىدى. ئۇنداق پىلانمىز يوق! > دېگەن قوپال سۆزى ئۇنى بېشىدىن سوغۇق سۇ قۇيغاندەك ئەندىكتۈرۈپ، تېغىرقاپ تۇرغان دەقىقىدە، خىتاي ئايالىنىڭ قولىدىكى كىنىشكا-دېپلومالارنى ئۈستىلىنىڭ بۇ تەرىپىگە پىرقىرتىپ ئېتىشى گۈلچېرەنى ئاجايىپ خورلۇق ھېس قىلدۇرۇپ، سەبىر قاچىسىنى پارە-پارە قىلىدۇ. < 16 يىل ئوقۇپ، جاپا تارتىپ ئالغان بۇ كىنىشكىلەر بىر قاراشقىمۇ ئەرزىمەيدىغان نەرسە بولسا، ماڭمۇ كېرەك ئەمەس > دېگىنىچە كىنىشكىلەرنى زەردە بىلەن ئۇنىڭ ئالدىغا ياندۇرۇپ ئاتىدۇ-دە، ئىشىكتىن ئۆتكەن ئېتىلىپ چىقىپ كېتىدۇ... ئەتىسى مەكتەپ مۇدىرى ئۇنى ئىشخانىسىگە چاقىرتىدۇ. يالقۇن مۇئەللىم، مەكتەپ مۇدىرى ئابىلەت ۋە ۋاڭ فامىلىلىك مەكتەپ پارتكوم سېكرىتارى ئۇنىڭ ئالدىراقسانلىق ۋە ئەدەبىيىتىگە قىلغىنىنى بىرەر قۇر تەنقىدلىپ، رادىئو-تېلېۋىزىيە باش ئىدارىسى باشلىقىدىن تېلېفون كەلگەنلىكىنى، ئۇنى ئىشخانىسىگە چاقىرتقانلىقىنى، دەرھال بېرىپ كەچۈرۈم سورىشى كېرەكلىكىنى ئېيتىپ، ئاگاھلاندۇرىدۇ. گەرچە ئۇ، كەچۈرۈم سوراشنى رەت قىلغان بولسىمۇ، ئاخىرى ئوقۇتقۇچىلىرىغا يۈز كېلەلمەي، ئائىلاج، رادىئو-تېلېۋىزىيە ئىدارىسىغا بارىدۇ.

ئويلىمىغان يەردىن، رادىئو-تېلېۋىزىيە نازارتىنىڭ نازىرى ئابىلىز ئابدۇرېھىم ئەپەندى كۈزەينىكىنى بىر ئاز تۆۋەن چۈشۈرۈپ ئۇنىڭغا ئىنچىكىلەپ قارىۋەتكەندىن كېيىن، ناھايىتى ئېغىر-بېسىق، ئەمما، سەل گۇمانلىنىۋاتقاندا < بىزنىڭ رېن جۇرېننىڭ يۈزىگە كىنىشكە ئاتقان قىز سىزمۇ؟ > دەپ سورىدايدۇ، < ھە مەن، لېكىن يۈزىگە ئاتىدىم. ئۇ نەگە ئاتقان بولسا مەنمۇ شۇ يەرگە ئاتتىم > دەيدۇ گۈلچېرە تەمكىنلىك بىلەن. < رېن جۇرېن سىزنىڭ كەچۈرۈم سورىشىڭىزنى تەلەپ قىلىپ، ئەرز قىلىپ كىرىپتۇ. يۈزلىرى قىزىرىپ كېتىپتەكەن، مەن تېخى يۈزىگە ئاتقان ئوخشايدۇ، دەپ ئويلاپتىمەن > دەيدۇ چىرايىدا بىر خىل قىزىقىش ئىپادىلەنگەن ھالدا. بۇ ھال گۈلچېرەنى بىر ئاز تەئەججۈپلەندۈرمىسۇ، ئەمما، چاندۇرمايدۇ ۋە < ئاۋال ئۇ ماڭا ئاتقاندىكىن، ئۇ ئاۋال سورىسۇن، ئاندىن، مەن سوراي، چۈنكى، ئۇ مېنىڭ 16 يىل تىرىشىپ ئالغان كىنىشكىلىرىم ئىدى. ئۇ كۈزىگە ئىلىمغانى ئاز دەپ، ئالدىمغا ئېتىۋەتتى. مەن شۇنچىلىك كۆپ ئارزۇ ئارمانلار بىلەن بۇ يەرگە... > دەپ كېلىپ يىغلىۋېتىدۇ.

ئابىلىز ئاكا ئۇنىڭ ئۆزىنى بېسىۋېلىشىنى كۈتۈپ، ئاندىن قىزىققان قىياپەتتە بىر نەزەر تاشلاپ بولغاندىن كېيىن، كىمىنىڭ قىزىسىز؟ دەپ سورىدايدۇ. بۇ سوئال گۈلچېرەنى بىراز ئەندىشىگە سالىدۇ. چۈنكى، ئۇنىڭ بۇ يەرگە خىزمەت ئىزدەپ كەلگىنىدىن دادىسى خەۋەرسىز ئىدى. ئۇ ئىچىدە < دادامغا ئاۋارىچىلىق تېپىپ بەردىم >، دەپ ئويلاپ ئەنسىرىدۇ. ئەمما، < ئابدۇقەييۇم خوجا > دېگەن ئىسىمنى ئاڭلىغاندىن كېيىنكى ئەھۋاللار ئۇنى باشقىچە ھېسلاغا چۆمدۈرىدۇ. ئابىلىز ئەپەندى كىتاب ئىشكابدىن «مايتېرى سېمىت»، «قەدىمىي ئۇيغۇر يازما يادىكارلىقلىرىدىن

تاللانما»، « غەربىي يۇرت ۋە قەدىمىي مەدەنىيەت » ناملىق 3 كىتابنى ئېلىپ، <دادىڭىزغا دەپ قويۇڭ، بۇ كىتاپلار ئۇنىڭ بويى بىلەن تەڭ ئالتۇنغا تېگىشكۈسىز...> دەيدۇ ۋە ئارقىدىن <سىز دادىڭىزنىڭ قىممەتلىك بىر تال قىزىغۇ>، دەپ ئەسكەرتىپ قويدۇ .

ئۇ بىردەم تۇرۇۋالغاندىن كېيىن <ئەگەر سىزنى تېلىۋىزىيە ئىستانسىغا خىزمەتكە ئالساق نىمە قىلالايسىز، بۇ يەرگە كېلىشتە بىرەر پىلاننىڭ بارمۇ؟ ئاڭلاپ كۈرەي> دەپ سوراپتۇ. شۇنداقلا گۈلچىپەرە جانلىنىپ ئۆزىنىڭ ئىستەكلىرىنى ئوتتۇرىغا تۆككەندۇ...

ئابدۇلئەلىم ئاكا ئۇنىڭ گەپلىرىنى ھەۋەس بىلەن ئاڭلاپ ۋە ئارىلاپ بېشىنى يېنىك لىڭشىتىپ سۆزلىشىگە رىغبەت بېرىدۇ. بىرەر سائەتتەك سۆھبەتتىن كېيىن، ئۇ بىر پارچە قەغەزگە قىسقىچە بىر نىمىلەرنى يېزىپ " بۇنى ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تېلىۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ سەنئەت بۆلۈمىگە بېرىپ بۆلۈم باشلىقى خۇرشىدە غۇپورغا تاپشۇرۇڭ "، دەيدۇ ۋە ئارقىدىن " ئاشۇ كىشىنى ئاتىغان بولسىڭىز بۇ خىياللىرىڭىزنى بىلدۈرۈش پۇرسىتىمۇ بولمايتتى قىزىم . خاتىرجەم ئىشىڭىزنى باشلاڭ " دەپ قوشۇپ قويدۇ.

شۇنداق قىلىپ، ئۇزۇندىن كۆرۈۋاتقان چۈش رېئاللىققا ئايلىنىدۇ.

تېلىۋىزىيە خىزمىتى بولۇپمۇ، رېياسەتچىلىك، رېژىسسورلۇق ئۇنۋېرسال بىلىم قۇرۇلمىسىغا ئىگە بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ، ئەمما، ئېنىق ئۆلچىمى يوق. كۆرگۈچىلەرنىڭ، دەۋرنىڭ تەلۋىگە ماسلىشىپ، ئېكراندا ئۆزگىچە ئوبراز خاسلىقىنى نامايەن قىلالغانلار داڭلىق رېياسەتچى بولالايدۇ. گۈلچىپەرە تېلىۋىزىيە ساھەسىگە قەدەم تاشلىغان مەزگىل دەل تىل ئىشلىتىشكە، ئۇسلوب يارىتىشقا ماھىرلار تېلىۋىزىيە ساھەسىدە كۆزگە كۆرۈنۈۋاتقان پەيت ئىدى. ئېقىم ۋە ئۇسلوبتا دورامچىلىق قىلغان رېياسەتچى مەغلۇپ بولاتتى. ئۇ ئىزدىنىپ، ئاخىرى ئۆزىنىڭ قەلبىدىكى كىچىك قىزنى ئويغاتتى. خاسلىقىنى تېپىۋالدى. ئۇ بالىلارنىڭ ئارزۇسىنى ئېقىم؛ تەبىئىيلىكىنى ئۇسلوب قىلدى ۋە غەلبە قازاندى. ئۇ دەسلەپ 3 ئاي تىرىشىپ ئۆگەندى، 10-ئايدا بىرقانچە ياش، ئىجادچان كەسپداشلىرىنىڭ ھەمكارلىشىشىدا ئۈسمۈر بالىلار ئۈچۈن ھەپتىدە بىر تارقىتىلىدىغان "تەڭرىتاغ غۇنچىلىرى پروگراممىسى" نى رېياسەتچىلىكى، فىلىم ئاپتورلۇقى، فىلىم رېجىسسورلۇقىدىن ئىبارەت كۆپ خىل ۋەزىپىنى بىرلا ۋاقىتتا ئۆز ئۈستىگە ئېلىپ ئىشلەپ، يورۇققا چىقاردى. بۇ پروگرامما دەسلەپتەلا ئىنتايىن قىزغىن ئالقىش، يۇقۇرى باھالارغا سازاۋەر بولدى. بالىلار ئەدەبىياتى، بالىلار مۇزىكىلىرى، بالىلار تەربىيە خىزمەتلىرىنى ئىشلىگەن ئىجدىھادلىق ئۇستازلاردىن ئۆگەندى. ئۇلارنىڭ تەۋسىيەلىرىگە قۇلاق سالدى. خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى، كىلاسسىك ئەسەرلەرنى بېرىلىپ ئۆگىنىپ، يېڭىچە بىر بالىلار پروگراممىسىنى شەكىللەندۈرۈشكە تىرىشتى. خەلق ئېغىز ئەدەبىياتىدىكى نەمۇنىلەر ئىچىدىن تاللانغان چۆچەك، مەسەللەر بالىلارنىڭلا ئەمەس، ئاتا-ئانىلار ۋە ئوقۇتقۇچىلارنىڭمۇ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى. بالىلاردىن توختىماي خەت كېلىشكە باشلىدى .

بۇ جەرياندا ئۇنىڭ كەتكۈزۈپ قويغان تەرەپلىرىمۇ بولدى. بىر كۈنى ئۇ دوستلىرىنىڭ « چىچىڭنى قىسقا كېسىۋەتسەڭ تېخىمۇ كىچىك، ئوماق بولۇپ كېتىسەن » دېگەن سۆزىگە كىرىپ، چىچىنى كېسىۋېتىدۇ. كۈتۈلمىگەن يەردىن، دادىسىنىڭ « سىزنى بۇنداق يەڭگىلەتكىلىك قىلىدۇ دەپ ئويلىماپتىمەن، مۇنداقمۇ مەسئۇلىيەتسىز بىر قارارنى قانداق ئالدىڭىز، كىمدىن سوراپ ئالدىڭىز، سىز سىزگىلا مەنسۇپ ئەمەس؛ سىزنىڭ چىچىڭىزنىمۇ سىزنىڭلا ئەمەس كۆرگۈچىلەرنىڭ، سىزگە

ئەگىشۋاتقان ئۇيغۇر بالىلىرىنىڭ چېچى. ئۇلارمۇ دوراپ چېچىنى كەسسۇنمۇ؟ سىزنىڭ چېچىڭىز > ئۇيغۇر دىگەن مۇشۇنداق چاچ قويدۇ، بېشىغا دوپپا كىيىدۇ دەپ قىزلىرىنى تەربىيەلەۋاتقان ئاتا-ئانىلارنىڭ، مىللەتنىڭ چېچى، بۇ بىر ئوبراز. ئۇيغۇر قىزىنىڭ ئوبرازىنى بۇزۇشقا نېمە ھەددىڭىز؟ ھەر بىر ئىش ھەرىكىتىڭىزگە مەسئۇل بولۇشنى ئۆگىنىڭ...» دىگەن ئاچچىق تەنبىھىگە ئۇچرايدۇ. ئۇ قىسقا چېچى بىلەن پروگراممىغا چىقىپ ئىككىنچى كۈندىن باشلاپ، تەنقىد خەتلىرى يېغىپ كېتىدۇ، ھەتتا، ئىستانسا باشلىقىمۇ چاقىرتىپ، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغانلىقىنى تەنقىد قىلىدۇ. گۈلچېرە دادىسىنىڭ دانالىقىنى يەنە بىر قېتىم ھېس قىلىدۇ. ئۇ كېيىنكى قىسىم پروگراممىدا بازاردىن يالغان چاچ سېتىۋېلىپ، چاندۇرماي ئۇنى ئىككى ئۆرۈمە قىلىپ ئۆرۈپ بېشىغا كىيىپ، بۇرۇنقى سىياقىغا كېلىپ، ئوبرازىنى قۇتقۇزۇپ قالىدۇ. ئەمما، بالىلار قىزىقچىلىق قىلىپ خەتلىرىدە > گۈلچېرە ھەدە زادى قىسقا چېچىڭىز يالغانمۇ ياكى ئۇزۇنمۇ؟< دەپ سورىشىدۇ.

نازارەتنىڭ يىلىق باھالىشىدا نازارەت ۋە ئىستانسا باشلىقلىرى ئالاھىدە ئۇنىڭ ئىسمىنى ئاتاپ، مۇشۇنداق تالانتلىق، ئىقتىساس ئىگىلىرىنى كۆپەيتىش كېرەكلىكىنى تەكىتلىشىدۇ. شۇنداق قىلىپ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۇ ئۇيغۇر بالىلىرىنىڭ تۇنجى تېلېۋېزىيە رىياسەتچىسى بولۇپ قالىدۇ ۋە <تارىم غۇنچىلىرى> زورنىلىدا تونۇشتۇرۇلىدۇ. شىنجاڭ تېلېۋېزىيىسىدە قوش تىلدا <ئادەتچىلىك> رىياسەتچى بولۇپ، تېلېۋېزىيە رېجىسسورلىقىغا كۆتۈرۈلىدۇ. ئۇستاز رېجىسسورلاردىن كەمتەرلىك بىلەن تەلىم ئېلىپ كۈندىن-كۈنگە پىشىپ-يېتىلىدۇ ۋە پروگراممىلارغا، چوڭ تىپتىكى كېچىلىكلەرگە رىياسەتچىلىك قىلىدۇ. ھەتتا، ئۆز ئالدىغا فىلىم ئىشلىگۈچى ھەم فىلىم رېجىسسورى بولۇپ نۇرغۇن فىلىملەرنى ئىشلەيدۇ. خىتايچە تىلى بىر قەدەر ياخشى بولغاچقا خىتاي ئۆلكىلىرى بىلەن ئىستانسىنىڭ ھەمكارلاشقان فىلىم ۋە كېچىلىكلىرىگە، مەركىزى تېلېۋېزىيىسىنىڭ چوڭ تىپتىكى بىرلەشمە فىلىم ۋە كېچىلىكلىرىگەمۇ تەكلىپ بىلەن ئىشلەپ، كەڭ دائىرىدە تونۇلىدۇ. بالىلار بايرىمى كېچىلىكى ئۈچۈن رىياسەتچىلىك قىلىپ ئىشلىگەن پروگراممىلىرى توت يىل ئۇدا مەملىكەتلىك "تۆلپار" مۇكاپاتىغا، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تېلېۋېزىيە پروگراممىلىرىنى باھالاشلاردا <نادىر فىلىم> مۇكاپاتلىرىغا ئېرىشىدۇ. بۇ يەردە بۇ خىل نەتىجىلەرنىڭ ھەممىنى بىرمۇبىر كۆرسىتىش ھاجەتسىز.

رېجىسسورلار ئۇنىڭ ئاكتىيورلۇقتىكى تالانتىنى كۆرۈپ كىنولارغا تەكلىپ قىلىدۇ ۋە ئۇ <ماھىرەنىڭ ھەسرەتى>، <تۆمۈر ئاتلىقلار> دىگەندەك قىسىملىق تېلېۋېزىيە فىلىملىرىدە رول ئالىدۇ.

ئېتىبارغا ئېلىنغانىسىرى، كۆزگە كۆرۈنگەنسىرى گۈلچېرەنىڭ يولى راۋانلاشتى، ئۇيغۇرلار ئارىسىدىلا ئەمەس، خىتاي ئۆلكىلىرىنىڭ تېلېۋېزىيىلىرىدىمۇ ئۇيغۇرلارغا ۋەكىل بولۇپ رىياسەتچىلىك قىلدى. مەركىزى تېلېۋېزىيىسىنىڭ مىللەتلەر مەدنىيىتىگە، دېھقانچىلىققا ئائىت مەخسۇس سەھىپىلىرىگە رىياسەتچى، مۇخبىر بولۇپ قاتناشتى.

خىزمەت مۇناسىۋىتى بىلەن تەڭرى تېغىنىڭ جەنۇب - شىمالدىكى ھەر بىر يېزا - مەھەللە، ئۆتەڭلەرگىچە بېرىپ، ئۇيغۇر خەلقىنىڭ مەدنىيىتى، ئۇرۇپ - ئادەتلىرى، رېئال ھاياتى بىلەن ئۇچرۇشۇپ ئۆزىنى ۋە خەلقىنى چۈشىنىش، تونۇش پۇرسىتىگە ئىگە بولدى. بۇ ئارىدا ھەتتا بىختۇەن مەيدانلىرى، خىتاي شەھەرلىرىگەمۇ بېرىش پۇرسەتلىرى بولدى. زىيارەت جەريانى ئۇنىڭغا نۇرغۇن پىكىرلەرنى، سېلىشتۇرمىلارنى، مۇلاھىزىلەرنى بەخش ئەتتى. ھاكىمىيەت ئىگىلىرىنىڭ ئۆزى ئارقىلىق

خەلققە سۇنۇۋاتقان ساختا تەشۋىقاتلىرى بىلەن رېئاللىقنىڭ تۈپتىن قارىمۇقارشى ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلىدۇ. ئەمما، مەۋجۇت شارائىتتا ئۇ سۈكۈت قىلىشقا مەجبۇر ئىدى. يۈرىكىدە بولسا بىر ئىسيان، ۋىجدان چۇقانى ئۇنى توختىماي قىينايتتى...

. 1990 - يىللارنىڭ ئاخىرى ئىلى ۋە قەسى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئۆلىمى، فالۇنگوڭنى باستۇرۇش دىگەندەك چوڭ - چوڭ سىياسىي ۋەقەلىكلەر ئارقا - ئارقىدىن يۈز بەردى. رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسىمۇ ئالاھىدە سەزگۈرلەشتى. ھەر ۋاقىت رەھبەرلىك تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ كومپارتىيىنىڭ بوغۇزى ئىكەنلىكى، رادىئو - تېلېۋىزىيە خىزمىتى - پارتىيىنىڭ تەشۋىقات خىزمىتى ئىكەنلىكى ۋە ھەركىمنىڭ شەرتسىز ئۇنىڭ كۆرسەتمىسىگە ئىتائەت قىلىشى كېرەكلىكىنى تەكىتلەيتتى. ئەلۋەتتە بالىلار پروگراممىسىمۇ بۇنىڭدىن مۇستەسنا ئەمەس ئىدى.

1998 - يىلى خوڭكوڭ خۇايبۇ تېلېۋىزىيىسىنىڭ زەردارلار سەھىپىسىگە تەكلىپ قىلىندى ۋە 12 قىسىم فىلىمگە خىتايچە رىئاسەتچىلىك قىلدى. بۇ جەرياندىمۇ خىتاي تېلېۋىزىيىدىكى ئەركىنلىك بىلەن ئۇيغۇر دىيارىدىكى چەكلىمىلەرنى، ئادالەتسىزلىكنى ھەر جەھەتتىكى ئىمتىيازلاردىكى ئاسمان - زىمىن پەرقلىرىنى پەرق ئېتىش، سېلىشتۇرۇش پۇرسىتىگە ئائىل بولىدۇ.

شۇ يىللىرى ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى خەۋەر بۆلۈمى بىلەن شەندوڭ ئۆلكىلىك ھۆكۈمەت بىرلىشىپ خىتاي ھۆكۈمىتىنىڭ ئۇيغۇرلارغا تۇتۇۋاتقان رەزىل سىياسىتىنى يەردازلاپ كۆرسەتكەن «شەندوڭنىڭ ئۇيغۇر ئېلىگە قىلغان ياردەملىرى» دىگەن تېمىدا 10 قىسىملىق پروگرامما ئىشلەيدۇ. بۇنىڭ مەخسۇس بىر قىسمى خىتاي ھۆكۈمىتىنىڭ چىڭداۋ شەھىرىدىكى 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتە تەسىس قىلغان <شىنجاڭ سىنىپى> ھەققىدە ئىدى. بۇ فىلىم، ئەينى چاغدىكى خىتاي كومپارتىيىسى ئۇيغۇر ئېلىگە قويغان پارخور ئەمەلدارى ۋاڭ لېچۈەننىڭ پىلانى ۋە تەلىۋى بىلەن ئىشلەنگەن ئىدى. گۈلچېرەمۇ بۇ فىلىمنى ئىشلەشكە ئىشتىراك قىلىدۇ ھەم بىر ئايدەك فىلىم ئىشلەش جەريانىدا بۇ يۈرگۈزۈلۈۋاتقان سىياسەتنىڭ رەزىل مەقسەتلىرى ھەققىدە تېخىمۇ چوڭقۇرلاپ تونۇشقا ئىگە بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ ئىچىدە <خەلقىمىزنىڭ مۇھەببىتىنى سۈيىستىمال قىلىپ، ھەقىقەتنى ھىمايە قىلماستىن، ئۇنى بۇرمىلاپ مىللەتنىڭ، ئەۋلاتلارنىڭ ئىشەنچىسىگە ئاسىيلىق قىلىۋاتامدۇم؟!> دىگەن بىر ئاچچىق سوئال، بىر نارازىلىق، بىر بۇرۇختۇملۇق پەيدا بولۇپ، ئۇنى قىيناشقا باشلايدۇ.

دەل شۇ پەيتلەردە، يەنى شەندوڭدىن كېلىپ ئۇزۇن ئۆتمەيلا، گۈلچېرەگە چەتئەلگە قىسقا مۇددەتلىك ساياھەتكە چىقىش پۇرسىتى نېسىپ بولىدۇ. مېڭىش ئالدىدا ئىدارە رەھبەرلىرىنىڭ چوقۇم قايتىپ كېلىش ھەققىدىكى تەكرار - تەكرار تەكىتلەشلىرى بىلەن ۋەدىنامىلەرگە قول قويۇپ، ئاخىرى ئوڭۇشلۇق چېگرادىن چىقىپ ئەركىن دۇنياغا پەرۋاز قىلىدۇ. ئۇ شۇنى بىلەتتىكى، بېشىدىن كەچۈرگەن رېئاللىق ئۇنىڭغا ئاللىقاچان كېيىنكى مەنزىلىنى كۆرسىتىپ قويغان ئىدى. بۇ قېتىمقى سەپەر ئۇنىڭغا ئەنە شۇ غايىسىنىڭ يېڭى پۇرسىتىنى بەخش ئەتكەن ئىدى...

ئۇ چەتئەلگە چىقىپلا، ۋەتەندە چالا - پۇچۇق ئاڭلاپ قالىدىغان ئەركىن ئاسىيا رادىئوسىنى تۇنجى قېتىم تولۇق ۋە ئېنىق ئاڭلاشقا مۇيەسسەر بولىدى. تۇنجى ئاڭلىغان كۈنى ئۇ ئۇزۇنغىچە بوغۇلۇپ - بوغۇلۇپ يىغلىدى، ھەتتا ئاۋازلىرى پۈتۈپ قالىدى... چۈنكى، دۇنيا ئۇيغۇر قۇرۇلتىيىنىڭ مىيونخېندىكى بىر نامايىشىدا «ئۇيغۇرلارغا ئەركىنلىك! خىتايلار ۋە تىنىمىزدىن چىقىپ كەتسۇن!» دىگەن جەڭگىۋار ئاۋازلار يۈرىكىنى ھايانغا سالسا، لەپىلىدىگەن كۆك بايراقلار قانلىرىنى

دولقۇناتقان ئىدى ...

سىرتقى دۇنيا ئۇنىڭ ئۈچۈن يېپ - يېڭى تۇيۇلدى. ئۇ كومپيوتېر ئالدىدا ئولتۇرۇپ توختىماي خەۋەرلەرنى، ئۇچۇرلارنى ئىزدەپ ئوقۇدى، ھەيران بولدى، تەسەرلەندى، ھاياجانلاندى. كوپكۈك ئاي يۇلتۇزلۇق بايراقنى نامايىشچىلار قولىدا كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ئاشق بولدى. ئۆزىنى شۇ بايراقنى تۇتقان كەبى تەسەۋۋۇر قىلدى، قانلىرى دولقۇنلاندى... ئۇ ئەمدى ئۆزىنىڭ تامامەن باشقىچە بىر ئادەمگە ئايلىنىپ قالغانلىقىنى ھېس قىلدى. يۈرىكى ۋە تەنگە تەلپۈنۈپ تۇرسىمۇ، ئەمما، ئەمدى ئۇنداق ساختا ھايات ئىچىدە ياشاشنى تەسەۋۋۇر قىلالمايتتى. قايتا بېرىپ ئىشنى داۋاملاشتۇرسا، ئۆزىنى ئەۋلاتلار ئالدىدا كەچۈرگۈسىز گۇناھ سادىر قىلىدىغاندەك سەزدى. ئۇنىڭ تۇيغۇلىرى ئۇنىڭغا: بۇندىن كېيىنكى مەنزىلىنىڭ مۇشۇ يەردە --- ھۆر دۇنيادا باشلىنىدىغانلىقىنى پىچىرلايتتى. ئازاپلىق، تەكرار-تەكرار ئويلىنىشلاردىن كېيىن، ئۇ ئاخىرى مۇشۇ تۇپراقتا قېلىشنى قارار قىلدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئەركىن ئاسىيا رادىيوسىدا رولىنى ئەڭ ياخشى جارى قىلدۇرالايدىغانلىقىغا ئىشىنىتتى. ئەمما، بۇ ئارزۇ قىلىش بىلەنلا پۈتتىغان ئىش ئەمەس ئىدى. ئۇزاق تېڭىرقاشتىن كېيىن، ئۇ

ئاخىرى بارلىق جۇرئىتىنى يىغىپ ئەركىن ئاسىيا رادىيوسى ئۇيغۇر بۆلۈمىنىڭ مەسئۇلى ۋە قۇرغۇچىسى دوكتور دولقۇن قەمبىرى ئەپەندىگە تېلېفون قىلدى. ئىشلار ئۇنىڭ ئويلىغىنىدىنمۇ تېز بولدى. ئۇنىڭ كەسپى ئىقتىدارىنى ياخشى بىلگەن ئەركىن ئاسىيا رادىيوسى رەھبەرلىكى، ئۇنى ئىنتايىن خوشاللىق بىلەن تېزلىكتە قوبۇل قىلىپ، ئېلىپ كەلدى. بىرىنچى قول دېرىكتور شۇ چاغدا < ئەركىن ئاسىيا رادىيوسىغا خۇش كەلدىڭىز، ئەركىن ئاسىيا رادىيوسى سىزگە ئوخشاش ئەركىنلىككە تەلپۈنگەنلەرنىڭ رادىيوسى، جۇرئىتىڭىزگە بارىكالا، بىزمۇ خىتاي ھۆكۈمىتىنىڭ داڭلىق تەشۋىقاتچىسىنى ئۆزىگە قارشى ئىشلىتەلگىنىمىزدىن چەكسىز خوشالمىز، بۇ دېمۇكراتىيىنىڭ كوممۇنىزىم ئۈستىدىكى غەلبىسى، ئەركىنلىكنىڭ غەلبىسى > دىگەن ئىدى. ھەتتا دادىسىنىڭ سىزغان سىزىقىدىن چىقمايدىغان گۈلچىپەرەنىڭ بۇ قارارىنى دادىسى ئابدۇقەييۇم خوجا ئەپەندىمۇ كېيىنرەك بىلدى. چۈنكى، گۈلچىپەرە شۇنى بىلەتتىكى، ناۋادا دادىسى بىلەن تېلېفوندا سۆزلەشسە، ئۆزى ئۈچۈن تولىمۇ سۆيۈملۈك بولغان دادىسىنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىغاندا، قارار ئېلىشىغا تەسەر كۆرسىتىشتىن قورقاتتى. چۈنكى، ئۇ دادىسىنى جېنىدىن ئارتۇق كۆرەتتى. ئۇلارنىڭ قەلبىلىرى شۇنچىلىك يېقىن ئىدىكى، بىرىبىرىنىڭ كۆزىدىن سۆزلىرىنى چۈشەنەتتى. ھەتتا ئىما - ئىشارەت، سۆكۈتلىرىدىكى مەنالارنىمۇ ھېس قىلىشاتتى. ئۇلار بىرىبىرىگە سىڭشىپ كەتكەن ئىدى... دادىسىنىڭ كېيىن قىزىغا «ئەل رازى، خۇدا رازى، ئاھ مېنىڭ نازۇگۇم قىزىم...» دىگەن يېرىم جۈملە سۆزى ئۇنىڭ قارارىدا چىڭ تۇرۇشىغا كۇپايە بولدى. 2011 - يىلى 11 - سېنتەبىر قالايمىقانچىلىقلىرىدىن كېيىن، گۈلچىپەرە ئاخىرى ئەركىن ئاسىيا رادىيوسىدىكى يېڭى ھاياتىنى باشلىدى.

تەھرىرلىك ھەيئىتى ئۇنىڭ ۋە تەندىكى ئائىلىسىنىڭ بىخەتەرلىكى ئۈچۈن تەخەللۇس قوللىنىشنى تەكلىپ قىلدى. لېكىن، ئۇ رەت قىلدى.

"مۇھتەرەم ئەركىن ئاسىيا رادىيوسىنىڭ ئىشتىراكچىلىرى مەن دوستۇڭلار گۈلچىپەرە» دەپ تۇنجى ئاڭلىتىشنى باشلىغان دەقىقىلەردە، ئۇ ئۆزىنىڭ سېغىنىش، سۆيگۈ، ئۈمىدلىرىنىڭمۇ رادىيۇ دولقۇنلىرى ئارقىلىق ۋە تەن تۇپراقلىرىنى باغاشلاۋاتقانلىقىنى ھېس قىلغاندەك تۇيغۇلارغا چۆمدى. ۋۇجۇدى

ھاياجان ئىلكىدە تىترىدى...

مانا ھەش-پەش دىگۈچە ئارىدىن خېلى يىللار ئۆتتى. ئۇمۇ ئۆزى ئارزۇ قىلغان جەڭگىۋار سەپتە بىر كىشىلىك ئورنىنى ئالدى. دەۋانى ئۆگەندى، چۈشەندى. گەرچە ئانا ۋە تىنىنى، ئاتا-ئانا، ئۇرۇق-تۇتقان، دوست-يارەنلىرىنى، ئۇستازلىرىنى بولۇپمۇ، ئاشۇ ئوماق سەبىي تەڭرىتاغ غۇنچىلىرىنى يۈرىكىدىن تولمۇ سېغىنغان بولسىمۇ، ئەمما، ئەل-ۋەتەن ھۆرلىكى يولىدا خىزمەت قىلىش غايىسى ئۇنىڭغا مەدەتكار بولدى.

ئۇ خىزمەتكە چۈشۈپلا ئىشنى ئۆز تەجرىبىلىرىنى يېڭى ئورنىدا تەدبىقلاش بىلەن باشلىدى. چۈنكى، ئەركىن ئاسىيا رادىئوسى چەتئەلدىكى ئۇيغۇرلار ئۈچۈن يېڭى بوزلۇق ئىدى. ھەركىم ئۆز تىرىشچانلىقى بىلەن ئىشلارنى يۈرگۈزەتتى. ئەمما ھەقىقىي كەسپىي خادىملار يېتەرسىز ئىدى. ئۇ تەشەببۇسكارلىق بىلەن پروگراممىلارنى باشلاش، مەزمۇنلار ئارىلىقىدا نېمىلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش قاتارلىق بىرقىسىم جەھەتلەردە پىكىرلىرىنى بېرىپ، ئۆزى باشلامچى بولۇپ يېڭىلىقلارنى قوشتى.

يېرىلگەن خەۋەرلەرنىڭ چىنلىقى، ئەمەلىيەتچانلىقىنى يەنە بىر بالداق كۆتىرىش ئۈچۈن، ئەركىن ئاسىيا رادىئوسىدا، ئۇ تۇنجى بولۇپ ۋەتەن بىلەن تېلېفون سۆھبىتى ئېلىپ بېرىپ، خەۋەر ئىشلەپ ئۇتۇق قازاندى. كېيىنچە بۇ ئومۇملىشىپ، ئاساسىي ئېقىمغا ئايلاندى.

ئۇيغۇر ئورتاق تەلەپپۇزىدا خەۋەر ئوقۇش، رىياسەتچىلىك بىلەن دېكتۇرلۇق ئۇسلۇبىنى ئۈنۈملۈك گىرەلەشتۈرۈش ئۇنىڭ خاس ئۆزگىچىلىكى ئىدى.

دەۋىر تەرەققىياتى كىشىلەرگە تۈرلۈك ئىمكانلارنى سۇنۇش بىلەن تەڭ ماس قەدەمدە ئىلگىرلەشنى تەلەپ قىلىدۇ. بولۇپمۇ، ئىنسانىيەت جەمئىيىتى ئېلىپكەتتۈرۈلۈك ئۇچۇر دەۋرىگە قەدەم تاشلىغان بۈگۈنكى كۈندە بۇخىل ئۆزگىرىش تولىمۇ تېز، رىقابەت تولىمۇ كەسكىن. تۈرلۈك ئىجتىمائىي ئالاقە ۋاسىتىلىرىنىڭ ئۈزلۈكسىز مەيدانغا كېلىشى، رادىئو-تېلېۋىزىيە ساھەسىگە توختىماي خىرىسلىرىنى ئېلىپ كېلىدۇ. بۇ نۇقتىنى چوڭقۇر ھېس قىلغان گۈلچېرە بۇ جەھەتتە كۆپ ئىزدەندى ۋە تۇنجى بولۇپ نەق مەيداندىن خەۋەر بېرىشنى سىناق قىلىپ نەتىجە قازاندى. ئۇ يەنە تۇنجى بولۇپ ئىجتىمائىي تاراتقۇلارنىڭ ۋاسىتىلىك رولىدىنمۇ ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، تەشۋىقات خىزمىتىنىڭ قاپلىنىش دائىرىسىنى كېڭەيتىشكە كۈچىدى. ئۇ بۇنىڭ بىلەنلا توختاپ قالماستىن، ئەتراپلىق ئويلىنىپ، پىلان تۈزۈپ ئىدارە رەھبەرلىكىنىڭ قوشۇلىشى بىلەن تۇنجى بولۇپ <ئاچىل تېلېۋىزىيەسى> نى ئىشلەپ يولغا قويدى ھەمدە تېزلا كۆرۈرمەنلەرنىڭ ياقىتۇرىشى ۋە ئالقىشىغا ئېرىشتى. نۆۋەتتە ئۇ بۇ پروگراممىنى تېخىمۇ جەلپكار قىلىش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

گۈلچېرە كەسپ يولىدىكى پىداكار بولۇپلا قالماستىن، ئادالەت ئۈچۈنمۇ ئىككىلەنمەي كۆكرەك كەرگۈچى. 5- ئىيۇل ئۈرۈمچى ۋە قەسىدىن كېيىن ئىز-دېرەكسىز غايىپ بولغانلار قاتارىدا ئوغلنىڭ دېرىكىنى قىلغان پاتىگۇل غۇلام خانىمنىڭ بېشىغا كەلگەن دەرت-ئەلەم، ئېغىر بېسىم، كۈلپەتلەر تاشقى دۇنيادا كۈچلۈك ئىنكاسلارنى پەيدا قىلىشىمۇ، ئەمما، خىتاي ھۆكۈمىتى تېخىمۇ غالىجىلىشىپ ئۇنى تۈرمىگە تاشلىدى. بۇ زۇلۇم ۋە ئادالەتسىزلىككە قارشى تۇرۇپ، بىگۇناھ ئانىنى قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن ئاتلانغانلار قاتارىدا گۈلچېرەمۇ بار ئىدى. ئۇ ئۆز ئورنىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، پاتىگۇل غۇلام ھەققىدىكى ئۇچۇرلارنى ئىمكانىنىڭ يېتىشىچە دۇنياغا ئاشكارىلاپ تۇرۇش بىلەن بىللە، توردا پاتىگۇل غۇلامنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئىمزا توپلاش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇردى. ئىزچىل ۋە قەتئىي ھالدا ئېلىپ بېرىلغان تىرىشچانلىقلار نەتىجىسىدە، پاتىگۇل غۇلام ئاخىرى تۈرمىدىن قويۇپ بېرىلدى...

ئۇ ئەنە شۇنداق ھاياتنىڭ ھەر تەرىپىگە تەڭ نەزەر سېلىشقا تىرىشىدىغان پىداكار

، مېھرىبان، ھەققانىيەتچى ئۇيغۇر قىزى .
ۋەتەندىن ئايرىلغان ۋەتەن ئاشىقلىرى چۈشۈدىمۇ ۋەتەنگە بېرىپ چۈشەيدۇ، ئويغىنىپ يىغلايدۇ .
بۇ چۈشنى تەكرار تەكرار كۆرۈپ ياشايدۇ . بۇ ئىزتىراپ، بۇ ھىجراننى يېڭىشقا كۈچ قۇۋۋەت نەدىن
كېلىدىغاندۇ ؟ دەپ ئويلايدىغانسىز .

گۈلچېھرەمۇ بۇنىڭدىن مۇستەسنا ئەمەس . ئۇمۇ دائىم ۋەتەننى چۈشەيدۇ. ھىجران ئوتىدا
تولغىنىدۇ. ۋەتەنسىزلىك دەردىنى تارتىۋاتقان ھەر بىر ئىنسان بۇنى بەكمۇ ياخشى چۈشىنىدۇ. ئەمما، ئۇ
بۇنىڭ بىلەن ئۈمىتسىزلىككە چۈشمەيدۇ. ئۇ ئۆزىنىڭ قەدىردان ھەمراھى ۋە سۆيۈملۈك بالىلىرى
بىلەن قۇرۇپ چىققان كىچىككەنە بىر ۋەتەننى - ئائىلىسى بىلەن قەلب يارىلىرىغا مەلھەم سۈركەيدۇ. ئۇ
بۇ كىچىك تېرىتوتىيەدە ئانا ۋەتەننىڭ ئىخچام مودېلىنى قۇرۇپ چىققان ئىدى. بالىلىرىغا ئۆزىنىڭ
بالىلىق ھاياتىنى، مەھەللىسىنى، تونۇش كىشىلەرنى، بوۋا - مومىلىرىنى، ۋەتەن تۇپراقلىرىنى، ھەتتا
ئوينىغان ئويۇنلىرىدىن يىگەن تاماق، تېتىغان مېۋىلىرىگىچە سۆزلەپ بېرىدۇ ھەم «چوقۇم بىر كۈنى
سىلەرنى ئېلىپ ۋەتەنگە كېتىمىز» دېگەننى تەكرارلايدۇ . بالىلارمۇ ۋەتەننىڭ گېپىنى ئاڭلاشقا
ھېرىسمەن . . ئىنسان ئۈچۈن ئۈمىدىنىڭ رولى ئاجايىپ زور. ئۈمىد ئىنساننى ھەر بىر كۈنى ھاياجان
بىلەن خوشال كۈتۈۋېلىشقا ئۈندەيدۇ

ھەتتا ئەركىن ئاسىيا رادىئوسىنىڭ ئىخشانسىمۇ كىچىك ۋەتەنگە ئوخشايدۇ، پۈتۈنلەي تونۇش
ئادەملەر، ئۇيغۇرنىڭ چىرايى، ئۇيغۇرنىڭ تىلى . قىلىقلارمۇ ئۇيغۇرچە... كۈندە يېڭى تۇيغۇ، يېڭى
خەۋەر، يېڭى روھ، گاھ خەلق غېمىگە تەڭ يىغلاشسا، گاھ ئۇلار بىلەن تەڭ كۈلىشىدۇ... ئازابمۇ بار،
بەختمۇ بار . ئۇنى ئەڭ سۆيۈندۈرىدىغىنى، گەرچە ئارىدىن يىللار ئۆتسىمۇ، زىيارەت ئېھتىياجى
بىلەن ۋەتەنگە تېلېفون قىلغىنىدا، كىشىلەرنىڭ ئۇنى ئاۋازىدىن تونۇۋېلىشى . دىمەك، ئۇ شۇنى ھېس
قىلىدىكى، خەلقى ئۇنى ئۇنتۇماپتۇ. ئەل ئۈچۈن بارلىقنى پىدا قىلغان ئەل قىزىنى ئەلمۇ ھەردەم ياد
ئېتىپ تۇرۇۋېتىپتۇ. ئىنسان ئۈچۈن بۇنىڭدىن ئارتۇق كاتتا مۇكاپات بولامدۇ؟ ئۇ دائىم دادىسىنىڭ
مۇنۇ سۆزلىرىنى ئەسلەيدۇ: « بالام ئىنسانلار 3 خىل بولىدۇ. بىرى، پەقەت ئۆزى، ئۆز ئارزۇلىرى
ئۈچۈنلا ياشايدىغانلار، يەنە بىرى بولىدۇ، بىر قەۋم ياكى بىر توپلۇق ئۈچۈن ياشايدىغان، ئەڭ
ئىلغارلىرى بولسا پۈتۈن ئىنسانىيەت ئۈچۈن ياشايدىغانلار. ئاللاھقا شۈكرى، بىزگە چە 3 - سى
بولالمىغان بولساقمۇ، - 1 سىدىن ئەمەسمىز... » . ئۇمۇ دادىسىدەك، بوۋىلىرىدەك ياشاشقا تىرىشىپ
كەلدى، شۇنىسى ئېنىكى ئۇ ئاللىبۇرۇن ئىككىنچى ھاياتنى باشلاپ بولدى. ئەمدى ئۈچىنچى خىل
ئىنسانلاردىن بولۇش يولىدا قەدەم تاشلىماقتا... بۇ ئۇنىڭ غايىسى .